

Briseļē, 19.12.2017.
COM(2017) 788 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI**

PAR DIREKTĪVAS (ES) 2015/1535 DARBĪBU NO 2014. LĪDZ 2015. GADAM

{SWD(2017) 465 final}

Saturs

IEVADS	3
1. Notikumi 2014.–2015. gadā	4
1.1. Paziņošanas procedūras izmantošana “labāka regulējuma” kontekstā un konkurētspējas palielināšanai	4
1.2. Paziņošanas procedūras izmantošana savstarpējas atzīšanas veicināšanai	5
1.3. Paziņošanas procedūras uzlabojumi	5
1.4. Judikatūra attiecībā uz Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu	6
2. Paziņošanas procedūras piemērošana	7
2.1. Efektivitāte — vispārīgs pārskats	7
2.2. Steidzamības procedūras izmantošana	17
2.3. “Fiskālu vai finansiālu stimulējošu pasākumu” paziņošana	18
2.4. Turpmākie pasākumi pēc Komisijas atsauksmēm	18
2.5. Turpmākie pasākumi pēc paziņošanas procedūras	18
2.6. Strukturēta viedokļu apmaiņa ar dalībvalstīm	19
2.7. Pieprasījumi piekļūt saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu pieņemtajiem dokumentiem	20
2.8. Pārredzamība	20
3. Secinājums	21

KOPSAVILKUMS

Šajā ziņojumā analizēts, kā laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam piemērots viens no iekšējā tirgus stūrakmeņiem — Direktīvā (ES) 2015/1535¹ (turpmāk “Vienotā tirgus pārredzamības direktīva”) noteiktā paziņošanas procedūra. Ziņojumā uzsvērts šīs paziņošanas procedūras būtiskais ieguldījums vienotā tirgus darbībā un labāka regulējuma politikas īstenošanā².

Direktīvu (ES) 2015/1535 pieņēma 2015. gada 9. septembrī, un ar to atcēla un aizstāja Direktīvu 98/34/EK. Tā kā Direktīva 98/34/EK ir vairākkārt būtiski grozīta (proti, lai iekļautu informācijas sabiedrības pakalpojumus un izslēgtu tehniskos standartus no tās darbības jomas), skaidrības labad tika pieņemts lēmums to kodificēt.

Paziņojums Komisijai par valsts tehniskajiem noteikumiem pirms to pieņemšanas joprojām ir efektīvs līdzeklis, lai novērstu šķēršļus tirdzniecībā un sekmētu sadarbību starp Komisiju un dalībvalstīm, kā arī pašu dalībvalstu starpā. Paziņošanas procedūrai ir bijusi liela nozīme valstu normatīvās darbības ievirzē, tostarp dažās aktuālajās jomās un valstu tehnisko noteikumu kvalitātes uzlabošanā nesaskaņotajās vai daļēji saskaņotajās jomās, veicinot noteikumu pārredzamību, skaidrību un efektivitāti. Skaidrāks dalībvalstu tiesiskais regulējums var palīdzēt uzņēmējiem pielāgoties jaunajiem noteikumiem un tādējādi samazināt izmaksas saistībā ar piekļuvi noteikumiem, kā arī pareizi tos piemērot. Tas ir iespējams arī tādēļ, ka Komisijai paziņotie tehniskie noteikumi tiek tulkoti 23 ES oficiālajās valodās³.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 9. septembra Direktīva (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (kodifikācija, OV L 241, 17.9.2015., 1.–15. lpp.).

² *Action plan for improving the regulatory environment* (COM(2002) 278 *final*). Sk. arī “Labāks regulējums izaugsmei un darbavietām Eiropas Savienībā” (COM(2005) 97 galīgā redakcija), “Kopienas Lisabonas programmas ieviešana: normatīvās vides vienkāršošanas stratēģija” (COM(2005) 535 galīgā redakcija), “Labāka regulējuma Eiropas Savienībā stratēģisks pārskats” (COM(2006) 689), “Otrais labāka regulējuma stratēģisks pārskats Eiropas Savienībā” (COM(2008) 32), “Trešais labāka regulējuma stratēģiskais pārskats Eiropas Savienībā” (COM(2009) 15), “Lietpratīgs regulējums Eiropas Savienībā” (COM(2010) 543) un “Labāks regulējums: labāki rezultāti spēcīgākai Savienībai” (COM(2016) 615 *final*).

³ Tulkojums iru valodā nav pieejams.

IEVADS

Valsts tehnisko noteikumu paziņošanas procedūra Komisijai un ES dalībvalstīm dod iespēju pirms tehnisko noteikumu pieņemšanas izvērtēt, ko dalībvalstis gatavojas ieviest attiecībā uz produktiem (rūpniecības, lauksaimniecības un zivsaimniecības) un informācijas sabiedrības pakalpojumiem (sk. šim ziņojumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 1. pielikumu). Šo procedūru vienkāršotā veidā piemēro arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībvalstis, kuras parakstījušas Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līgumu, kā arī Šveice un Turcija (sk. 3. pielikumu).

Galvenais paziņošanas procedūras mērķis ir novērst jaunu šķēršļu radīšanu iekšējam tirgum, pirms šie noteikumi ir ieviesti un radījuši jebkādas negatīvas sekas.

Iekšējais tirgus ir viena no Komisijas 10 prioritātēm, un Komisija uzskata funkcionālāku vienoto tirgu par mehānismu spēcīgākas ES ekonomikas izveidei un *“Eiropas vērtīgāko aktīvu laikā, kad palielinās globalizācija”*⁴. Tādēļ Komisija kopā ar dalībvalstīm cenšas pilnvērtīgi izmantot vienotā tirgus potenciālu, *“lai iedzīvotājiem, uzņēmumiem un iestādēm būtu pieejamas vislabākās kvalitātes preces un pakalpojumi par izdevīgu cenu”*⁵. Vienotā tirgus stratēģijā norādīts, ka *“vienotais tirgus bez šaubām ir viens no Eiropas Savienības lielākajiem sasniegumiem”*⁶, un Komisija uzskata par prioritāti novērst atlikušos regulatīvos un neregulatīvos šķēršļus preču un pakalpojumu vienotajam tirgum. Eiropas Komisija ir nolēmusi dot vienotajam tirgum jaunu stimulu, veicot virkni tālejošu un pragmatisku pasākumu tādās ES iekšējā tirgus galvenajās jomās kā aprites ekonomika, sadarbīga ekonomika, digitālais vienotais tirgus, kapitāla tirgu savienība un nodokļi.

Paziņojumā *“Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai”*⁷ Komisija ir uzsvērusi, ka *“preces veido aptuveni 75 % no ES iekšējās tirdzniecības apjoma [un ka] 2014. gadā preču tirdzniecība starp ES dalībvalstīm bija 2900 miljardu euro vērtībā”*, tādējādi uzsverot preču tirdzniecības būtisko nozīmi vienotajā tirgū notiekošās tirdzniecības vispārējā kontekstā (ES iekšējā preču tirdzniecība veidoja 20,6 % no ES IKP 2015. gadā). Nepieciešamība stiprināt preču brīvu apriti un nodrošināt uzņēmumiem prognozējamāku tiesisko regulējumu ir atkārtoti uzsvērta šim paziņojumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā. Vienotā tirgus pārredzamības direktīva tieši vai netieši veicina vairākas turpmākās vienotā tirgus stratēģijas iniciatīvas.

Ņemot vērā Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas centrālo nozīmi preču un informācijas sabiedrības pakalpojumu vienotā tirgus pareizā darbībā, šis ziņojums ir pieņemts kopā ar *“preču tiesību aktu kopumu”*. Šā tiesību aktu kopuma mērķis ir veicināt vienotā tirgus izaugsmi un izmantot visu tā potenciālu, stiprinot uzticību vienotajam tirgum par labu visiem — gan iedzīvotājiem, gan uzņēmumiem. Konkrētāk, tiks īstenotas iniciatīvas, lai uzlabotu savstarpējās atzišanas funkciju un veicinātu kopējo ES produktu drošības noteikumu izpildi.

Vienotā tirgus pārredzamības direktīva ir visatvērtākais un pārredzamākais vienotā tirgus instruments. Tā ir unikāla sistēma, kas novērš jaunu šķēršļu radīšanu vienotajam tirgum, īpašu uzmanību pievēršot pārredzamībai, dialogam, profilaksei un labākam regulējumam. Tā ne

⁴ https://ec.europa.eu/commission/publications/president-junckers-political-guidelines_lv

⁵ Sk. Priekšsēdētāja Ž.K. Junkera politikas pamatnostādnes *“Jauns sākums Eiropai — mana programma nodarbinātībai, izaugsmei, taisnīgumam un demokrātiskām pārmaiņām. Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai”*, https://ec.europa.eu/priorities/internal-market_lv.

⁶ *A Single Market Strategy for Europe — Analysis and Evidence Accompanying the document Upgrading the Single Market: more opportunities for people and business (SWD/2015/0202 final)*.

⁷ Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai *“Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai (COM(2015) 550 final)*.

tikai paredz, ka dalībvalstīm un Komisijai, piedaloties šajā procedūrā, ir vienādas tiesības, bet arī nodrošina to, ka ieinteresētajām personām pašām ir pieejami visi sagatavošanā esošie valstu tehniskie noteikumi, kas tiek tulkoti 23 ES oficiālajās valodās. Tādēļ uzņēmēji var paredzēt tirdzniecības šķēršļu rašanos un, aktīvi iesaistoties paziņošanas procesā, konkrēti novērst nevajadzīgus un dārgus administratīvos slogus, kas ietekmē to uzņēmējdarbību.

Vienotā tirgus pārredzamības direktīvai ir būtiska nozīme arī atbilstības dialoga sanāksmēs ar dalībvalstīm⁸, kas ir daļa no vienotās tirgus stratēģijas⁹ darbības virziena noteikumu ievērošanas un gudras īstenošanas kultūras jomā. Komisija uzskata šīs sanāksmes par iespēju uzturēt dialogu, lai uzlabotu ES tiesību aktu transponēšanu, īstenošanu un piemērošanu. Šie dialogi ir arī izdevība apspriest kopā ar dalībvalstīm veidus, kā aktīvāk risināt problēmas saistībā ar ES tiesību aktu ieviešanu. Šajā kontekstā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu saistītais dialogs apvienojumā ar citiem rādītājiem ļauj Komisijai labāk noteikt problemātiskās nozares un strukturālās problēmas dalībvalstīs.

Ņemot vērā Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas nozīmi preču vienotajam tirgum radīto šķēršļu novēršanā, saistībā ar pakalpojumu tiesību aktu kopumu Komisija nesēn iesniedza tiesību akta priekšlikumu par neatkarīgu paziņošanas instrumentu pakalpojumu jomā. Tā mērķis ir uzlabot pašreizējo Pakalpojumu direktīvā¹⁰ paredzēto paziņošanas procedūru un dot iespēju agrīnākā posmā pārbaudīt, cik attaisnojami un proporcionāli ir valstu jaunie noteikumi, kas potenciāli ierobežo pakalpojumu brīvu apriti, kā arī risināt atbilstības jautājumus, uzturot dialogu ar dalībvalstīm, pirms ierosināto tiesību aktu pieņemšanas¹¹.

Ņemot vērā tās plašo darbības jomu, kas aptver visus produktus — rūpniecības, lauksaimniecības un zivsaimniecības — un informācijas sabiedrības pakalpojumus, Vienotā tirgus pārredzamības direktīva palīdz veicināt arī preču un pakalpojumu brīvu apriti digitālās ekonomikas jaunajās nozarēs un novērst šķēršļu radīšanu tirdzniecībai ES digitālajā vienotajā tirgū. Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas paziņošanas procedūra palīdz radīt spēcīgāku un saistītāku digitālo vienoto tirgu. Attiecībā uz sadarbīgo ekonomiku Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas mērķis ir nepieļaut, lai dalībvalstis pieņemtu nepamatotas un nesamērīgas tirgus piekļuves prasības¹².

1. NOTIKUMI 2014.–2015. GADĀ

1.1. *Paziņošanas procedūras izmantošana “labāka regulējuma” kontekstā un konkurētspējas palielināšanai*

Komisija jau savā 2002. gada paziņojumā “Labāks regulējums izaugsmei un darbavietām Eiropas Savienībā”¹³ norādīja, ka ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu izveidotais preventīvais kontroles mehānisms veicina valsts noteikumu kvalitātes uzlabošanu attiecībā uz

⁸ Atbilstības dialogs ir strukturētas/stratēģiskas sanāksmes ar dalībvalstīm, kuras regulāri tiek organizētas, lai attiecīgajā dalībvalstī izvērtētu situāciju vienotā tirgus integrācijas jomā, jo īpaši transponēšanas un notiekošo pārkāpumu procedūru jomā.

⁹ Sk. vienotās tirgus stratēģijas punktu “*Ensure a culture of compliance and smart enforcement to help deliver a true Single Market*” (Nodrošināt noteikumu ievērošanas un gudras īstenošanas kultūru, lai palīdzētu nodrošināt īstu vienoto tirgu), http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36.–68. lpp.).

¹¹ Sk. priekšlikumu direktīvai, kas attiecas uz to, kā īstenot Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko nosaka ar pakalpojumiem saistītu atļauju piešķiršanas sistēmu un prasību paziņošanas procedūru (COM(2016) 821).

¹² Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas sadarbīgās ekonomikas programma” (COM(2016) 356 final).

¹³ Sk. iepriekš 2. zemspītras piezīmi.

produktiem un informācijas sabiedrības pakalpojumiem. Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm paziņošanas procedūras kontekstā ir paredzēta, lai nodrošinātu uzņēmējiem skaidrāku tiesisko regulējumu.

Komisijas rīcības plānā vienkāršot un uzlabot normatīvo vidi¹⁴ dalībvalstīm saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu tiek lūgts kopā ar paziņoto tehnisko noteikumu projektu iesniegt ietekmes novērtējumus (vai to rezultātā gūtos secinājumus), ja dalībvalstī tādi ir veikti. Veicot šos ietekmes novērtējumus, dalībvalstis tiek rosinātas jau iepriekš domāt par vispiemērotāko izmantojamo instrumentu, bet Komisija var labāk pārbaudīt ierosināto pasākumu nepieciešamību un proporcionalitāti. Pārskata periodā dalībvalstis iesniedza ietekmes novērtējumus saistībā ar 356 paziņojumiem (gandrīz 25 % no kopējā paziņojumu skaita). Tas ir neliels pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem gadiem, kad dalībvalstis iesniedza 314 ietekmes novērtējumus kopumā no 1439 paziņojumiem (apmēram 22 % no kopējā paziņojumu skaita).

1.2. Paziņošanas procedūras izmantošana savstarpējas atzīšanas veicināšanai

Vienotā tirgus pārredzamības direktīva veicina labāku savstarpēju atzīšanu. Valstu noteikumu vērtēšana pirms to pieņemšanas, ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 34., 35. un 36. pantu, savstarpējās atzīšanas principu un Komisijas ieteikumus vajadzības gadījumā iekļaut vienotā tirgus klauzulu paziņoto valsts noteikumu projektos, palīdz samazināt risku, ka šie noteikumi radīs normatīvus šķēršļus tirdzniecībai. Šo preventīvo mehānismu varētu papildināt ar korektīvo mehānismu, ja iestādes, pieņemot lēmumus, pamatojoties uz valsts noteikumiem atsevišķās lietās, nepareizi piemēro savstarpējās atzīšanas principu. Šā iemesla dēļ ziņojums ir pieņemts kopā ar “preču tiesību aktu kopumu”, kurā iekļauta vienotā tirgus stratēģijas turpmākā iniciatīva ievērojami stiprināt savstarpējo atzīšanu preču jomā. Tās mērķis ir rosināt uzņēmējus izmantot brīvprātīgu savstarpējas atzīšanas deklarāciju un veicināt sekmīgu savstarpējās atzīšanas principa īstenošanu. Tam būtu jānodrošina, ka valstu noteikumi visā to darbības laikā nerada nepamatotus šķēršļus tirdzniecībai.

1.3. Paziņošanas procedūras uzlabojumi

Viens no Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas mērķiem ir informēt uzņēmējus — tostarp mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) — pirms plānotajiem tehniskajiem noteikumiem dalībvalstīs, lai dotu tiem iespēju paust savu viedokli un laicīgi pielāgot darbību turpmākajiem tehniskajiem noteikumiem¹⁵. Ieinteresēto personu nosūtīto paziņojumu dokumentu lielais skaits liecina, ka šīs pārbaudes tiesības tiek plaši izmantotas un palīdz Komisijai un valsts iestādēm konstatēt šķēršļus tirdzniecībā.

Saistībā ar arvien aktīvākiem centieniem panākt pārredzamību un efektivitāti Komisija 2015. gadā Tehnisko noteikumu informācijas sistēmas (*Technical Regulation Information System — TRIS*) tīmekļa vietnē¹⁶ ieviesa jaunu funkciju. Šo jauno funkciju ieviesa 2016. gada jūnijā, un tā dod iespēju ikvienai personai izmantot *TRIS* tīmekļa vietni, lai Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 6. pantā paredzētajā bezdarbības laikposmā iesniegtu dokumentus par jebkuru paziņojumu.

Iesniedzējiem ir iespēja padarīt savus dokumentus konfidenciālus un pieejamus tikai Komisijas dienestiem. Jaunais rīks “*Iesniegtie dokumenti*” nodrošina arī veidu, kā ātri un viegli piekļūt citu ieinteresēto personu iesniegtajiem dokumentiem, ja tie nav bijuši atzīmēti

¹⁴ Sk. iepriekš 2. zemspējas piezīmi.

¹⁵ Sk. Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 7. apsvērumu.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/>.

kā konfidenciāli, tādējādi arī ārpus Komisijas uzlabojot informētību par iesniegtajiem dokumentiem.

Visi dokumenti, kas iesniegti ar šā jaunā mehānisma starpniecību, nekavējoties tiks nosūtīti Komisijas kompetentajiem dienestiem, nodrošinot iesniegšanas procesa efektivitātes uzlabošanu. Vienlaikus iesniedzēji saņem automātisku dokumentu saņemšanas apstiprinājumu, kas nosūtīts pa e-pastu.

1.4. Judikatūra attiecībā uz Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu

Pārskata periodā Eiropas Savienības Tiesa (EST) pieņēma divus galvenos nolēmumus, kas attiecas uz Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu un tās saistībām, kā arī palīdz precizēt atsevišķus direktīvas aspektus un labāk definēt vairākas tās prasības.

Lietā C-307/13 (*Ivansson u. c.*)¹⁷ Tiesa norādīja, ka, ja ir veikti grozījumi termiņā, no kura valsts tiesību norma jāsāk piemērot, un šie grozījumi ir būtiski, uz tehnisko noteikumu projektu attiecas paziņošanas Komisijai pienākums, kā tas paredzēts Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 5. panta 1. punkta trešajā daļā (*“Dalībvalstis atkārtoti dara Komisijai zināmu tehnisko noteikumu projektu [...], ja tās izdara izmaiņas projektā, kas būtiski izmaina tā darbības jomu, saīsinot īstenošanai sākotnēji paredzētos termiņus, pievienojot specififikācijas vai prasības vai padarot tās ierobežojošākas”*). Tiesa piebilda, ka paziņošanas pienākuma pārkāpums tiek uzskatīts par procedūras pārkāpumu attiecīgā tehniskā noteikuma pieņemšanā, kura dēļ šis tehniskais noteikums kļūst nepiemērojams, liedzot attiecīgo tehnisko noteikumu piemērot privātpersonām.

Lietā C-98/14 (*Berlington Hungary u. c.*)¹⁸ Tiesa nosprieda, ka tāds tiesiskais regulējums, kāds aplūkots pamatlietā, kuram nav pievienoti nekādi tehniskie parametri, nedz arī kādas citas prasības, kuru ievērošana ir jāpanāk, nav kvalificējams kā *“de facto tehniski noteikumi”* (Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 1. panta f) punkts) un ka jēdziens *“de facto tehniski noteikumi”* nozīmē nevis pašus fiskālos pasākumus, bet ar tiem saistītos tehniskos parametrus vai citas prasības.

Tiesa arī norādīja, ka Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 1. panta f) punkta izpratnē valsts tiesiskā regulējuma normas, ar kurām tiek aizliegts ekspluatēt spēļu automātus ārpus kazino, ir *“tehniskie noteikumi”*, kuru projekti ir jāpaziņo, kā noteikts Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 5. panta 1. punkta pirmajā daļā. Tiesa atzina, ka *“tāds valsts pasākums, ar ko noteiktu azartspēļu organizēšana tiek uzticēta vienīgi kazino, ir “tehniski noteikumi” [Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 1. panta f) punkta] nozīmē, ciktāl tas var būtiski ietekmēt šajā kontekstā izmantoto preču raksturu vai tirdzniecību”*.

Tiesa arī nosprieda, ka Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 5. un 6. panta — kas ilustrē paziņošanas procedūras procesuālos posmus — *“mērķis nav piešķirt tiesības indivīdiem, lai gadījumā, kad dalībvalsts tos pārkāpj, indivīdiem atbilstoši Savienības tiesībām rastos tiesības no šīs dalībvalsts pieprasīt atlīdzību par šī pārkāpuma rezultātā ciestajiem zaudējumiem”*.

¹⁷ Šī lieta tika iesniegta Tiesā saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par toreizējās Direktīvas 98/34/EK (OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.) 8. panta 1. punkta trešās daļas interpretāciju attiecībā uz pienākumu paziņot Komisijai par visiem grozījumiem, kas saskaņā ar iepriekš minēto direktīvu izdarīti Komisijai iepriekš paziņotajos projektos un kas būtiski izmaina to darbības jomu, saīsinot īstenošanai sākotnēji paredzētos termiņus, pievienojot specififikācijas vai prasības vai padarot tās ierobežojošākas.

¹⁸ Lieta tika iesniegta Tiesā saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, cita starpā, par toreizējās Direktīvas 98/34/EK 1., 8. un 9. panta interpretāciju. Šī lieta attiecās uz regulējumu spēļu automātu jomā.

Šie spriedumi nodrošināja lielāku skaidrību par Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 1., 5. un 6. panta interpretāciju un jo īpaši par iepriekš paziņotajos tiesību aktos izdarīto grozījumu paziņošanu, tehnisko noteikumu koncepciju un to, ka procesuālie pārkāpumi nerada pamatu kompensācijas prasībām. Tas palīdzēs dalībvalstīm un Komisijai labāk piemērot Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu.

2. PAZIŅOŠANAS PROCEDŪRAS PIEMĒROŠANA

1.5. Efektivitāte — vispārīgs pārskats

► Paziņojumu skaits un to jomas

Laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam Komisija saņēma 1382 paziņojumus (2014. gadā — 655, 2015. gadā — 727)¹⁹. Tas ir neliels samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem gadiem (1484 paziņojumi).

Dalībvalstīs ir vērojamas būtiskas atšķirības paziņojumu skaitā, proti, dažas dalībvalstis vidēji ir veikušas vairāk nekā 50 paziņojumus gadā, bet citas sniegušas mazāk nekā 10 paziņojumus gadā. Ja šīs atšķirības var daļēji skaidrot ar atšķirīgu valsts organizācijas struktūru (piemēram, ja ir reģionālas/vietējas iestādes ar regulatīvām pilnvarām), neinformētību vai augstāku/zemāku regulatīvās aktivitātes līmeni, šī lielā neatbilstība rada bažas par to, vai atsevišķas dalībvalstis pilnībā ievēro paziņošanas pienākumu. Tas skaidrojams arī ar to, ka dažas valsts regulatīvās iestādes, plānojot regulatīvo lēmumu pieņemšanas procesu, neņem vērā Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas paziņošanas procesu, konkrētāk, noteikto trīs mēnešu bezdarbības laikposmu.

¹⁹ Šie skaitļi neietver paziņojumus no EBTA valstīm, kas ir EEZ līguma parakstītājas (Norvēģija, Lihtenšteina un Islande), Turcijas un Šveices. Pārskata periodā šīs valstis veica 85 paziņojumus (EBTA/EEZ valstis — 44, Turcija — 22 un Šveice — 19). Plašāku informāciju par šiem paziņojumiem sk. 3. pielikumā.

Dalībvalstis	2014	2015
Apvienotā Karaliste	64	79
Austrija	38	43
Beļģija	20	20
Bulgārija	6	13
Čehijas Republika	26	37
Dānija	29	39
Francija	49	69
Grieķija	7	8
Horvātija	10	4
Igaunija	18	17
Itālija	29	20
Īrija	6	2
Kipra	14	3
Latvija	15	21
Lietuva	4	8
Luksemburga	2	1
Malta	5	1
Nīderlande	59	44
Polija	25	36
Portugāle	7	22
Rumānija	24	17
Slovākija	23	35
Slovēnija	8	6
Somija	34	37
Spānija	21	30
Ungārija	24	22
Vācija	50	61
Zviedrija	38	32
Kopā	655	727

Var novērot savstarpēju saistību starp dalībvalstu lielumu un paziņojumu skaitu, proti, lielākās dalībvalstis kopumā ziņo vairāk nekā vidēji lielās un mazās dalībvalstis. To daļēji var skaidrot ar lielāku reģionālo un vietējo iestāžu skaitu, kurām ir pienākums ziņot par to tehnisko noteikumu projektiem. Tomēr tas ne vienmēr tā ir, jo, piemēram, dažos gadījumos vidēji lielās dalībvalstis iesniedza vairāk paziņojumu nekā atsevišķas lielās dalībvalstis.

Šajā pārskata periodā, **tāpat kā iepriekšējā, lielākais paziņojumu skaits ir iesniegts būvniecības nozarē.** Daudzi pasākumi bija saistīti ar ēku energoefektivitāti un betona konstrukcijām, ceļu segumiem un materiāliem, kā arī ēku ugunsdrošību.

Tāpat kā iepriekšējā pārskata periodā šai nozarei paziņojumu skaita ziņā atkal sekoja **lauksaimniecības produktu, zivsaimniecības un akvakultūras produktu un citu pārtikas produktu** joma. Šajā kategorijā vairāki pasākumi bija saistīti ar pārtikas higiēnu, pārtikas produktu un dzērienu sastāvu un marķēšanu, pārtikas iepakojumu, alkoholisko dzērienu minimālo cenu, alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu sastāvu un tirdzniecību, kā arī kvalitātes un izcelsmes zīmēm.

Tika iesniegti arī vairāki paziņojumi attiecībā uz **telekomunikāciju nozari** (radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām, radio sistēmu saskarnēm, aparatūru un programmatūru

tādu datu vākšanai, apstrādei un izmantošanai, kas iegūti ar transportlīdzekļos uzstādītiem elektroniskajiem mehānismiem (“melnajām kastēm”).

Vairāki paziņojumi attiecās uz **azartspēļu** produktiem un pakalpojumiem.

Visbeidzot, virkne paziņojumu bija saistīti ar **vides nozari** (galvenokārt iepakojumu un izlietoto iepakojumu, pārstrādājamiem produktiem, bioloģiski noārdāmu atkritumu apstrādi) (sk. 2.3. pielikumu).

► **Komisijas atsauksmēs aplūkotie jautājumi**

Nesaskaņotajās jomās, kurās, ja nav sekundāro tiesību aktu, jānodrošina atbilstība LESD 34., 35. un 36. pantam (preču brīva aprīte) un 49. un 56. pantam (tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība), Komisijas atsauksmju nolūks bija pievērst dalībvalstu uzmanību iespējamiem tirdzniecības šķēršļiem pēc pasākuma nepieciešamības un proporcionalitātes izvērtēšanas saskaņā ar Tiesas judikatūru. Tādējādi Komisija paredzēja nodrošināt atbilstību šiem principiem un papildus turpināja aicināt dalībvalstis iekļaut savstarpējas atzīšanas klauzulas katrā tādu tehnisko noteikumu projektā, kas neattiecas uz saskaņoto jomu.

Ja valsts pasākumi daļēji ietilpa **saskaņotajās jomās**, šo atsauksmju nolūks bija nodrošināt, ka valstu pasākumi atbilst ES sekundārajiem tiesību aktiem.

- Laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam dalībvalstis paziņoja par 303 (2014. gadā — 151, 2015. gadā — 152) tehnisko noteikumu projektiem **būvniecības** jomā. Šie projekti attiecās uz visu veidu būvizstrādājumiem, *inter alia*, tiltu konstrukcijām un ceļu betona konstrukcijām, ēku slīpo jumtu segumiem, ugunsdzēsības un glābšanas aprīkojumu, siltumizolāciju, sintētiskiem pildījumiem, betona konstrukcijām, betona konstrukciju elektroietaisēm un metāliskiem materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni.

Jo īpaši Komisija izskatīja tehnisko noteikumu projektus, kuros paredzētas papildu tehniskās prasības vai pārbaudes attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas kavē ar *CE* zīmi marķētu produktu brīvu aprīti. Iesniegtos projektus galvenokārt izskatīja, ņemot vērā Regulu (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK²⁰.

Komisija izskatīja tādu tiesību aktu projektus, ar ko aizliedz fosilās naftas un dabasgāzes apkures katlu uzstādīšanu jaunās ēkās, izņemot, ja naftas un gāzes katlos izmanto vienīgi atjaunojamus energoresursus. Iesniegto projektu izskatīja, ņemot vērā Direktīvu 2009/142/EK par gāzes iekārtām (*GAD*)²¹ un Direktīvu 92/42/EEK par efektivitātes prasībām jauniem karstā ūdens apkures katliem, kas tiek kurināti ar šķidriem vai gāzveida kurināmiem²².

Tehniskos noteikumus par ēku energoefektivitāti novērtēja saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti²³, Direktīvu 2010/31/ES par ēku

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regula (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (OV L 88, 4.4.2011., 5.–43. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/142/EK par iekārtām, kurās izmanto gāzveida kurināmo (OV L 330, 16.12.2009., 10.–27. lpp.).

²² Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/42/EEK par efektivitātes prasībām jauniem karstā ūdens apkures katliem, kas tiek kurināti ar šķidriem vai gāzveida kurināmiem (OV L 167, 22.6.1992., 17.–28. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1.–56. lpp.).

energoefektivitāti²⁴ un Direktīvu 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem²⁵.

Komisija izskatīja arī tiesību aktu projektus par prasībām attiecībā uz autoceļu sakaru iekārtām. Paziņoto projektu izskatīja, ņemot vērā Direktīvu 1999/5/EK²⁶, Direktīvu 2006/95/EK²⁷ un Direktīvu 2004/108/EK²⁸.

- Attiecībā uz **lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas produktu nozarēm** laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam dalībvalstis paziņoja par 266 (2014. gadā — 133, 2015. gadā — 133) tehnisko noteikumu projektiem. Šie projekti, *inter alia*, attiecās uz materiāliem, kas nonāk saskarē ar pārtiku, enerģijas dzērieniem, *trans*-tauskābēm pārtikas produktos, vīnu un stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem, pārtikas kvalitātes zīmēm, dzīvnieku labturību un kažokādas izstrādājumu tirdzniecību.

Atsevišķas dalībvalstis paziņoja par noteikumu projektiem, ar ko izveido zīmes, kuras saista produkta kvalitāti ar tā izcelsmi. Šie paziņojumi ir izskatīti saskaņā ar Līguma noteikumiem par preču brīvu apriti un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām²⁹.

Attiecīgajā periodā Komisija izskatīja daudzus paziņojumus par pārtikas produktu higiēnu un pieņēma sīki izstrādātus atzinumus un piezīmes par to atbilstību Regulai (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu³⁰, Regulai (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku³¹, un Regulai (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu³².

Citi paziņojumi attiecās uz pārtikas produktu marķējumu, un Komisija novērtēja to atbilstību Regulai (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem³³, jo īpaši uzturvērtības paziņojumu noteikumiem vai citu nozaru noteikumiem par patērētāju informēšanu³⁴.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīva 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13.–35. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīva 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10.–35. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 9. marta Direktīva 1999/5/EK par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu (OV L 91, 7.4.1999., 10.–28. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/95/EK par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz elektroiekārtām, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās (OV L 374, 27.12.2006., 10.–19. lpp.).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/108/EK par to, kā tuvināt dalībvalstu tiesību aktus, kas attiecas uz elektromagnētisko savietojamību, un par Direktīvas 89/336/EEK atcelšanu (OV L 390, 31.12.2004., 24.–37. lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1.–29. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1.–54. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku (OV L 139, 30.4.2004., 55.–205. lpp.).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu (OV L 139, 30.4.2004., 206.–320. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes

- Par **informācijas sabiedrības pakalpojumu nozari** tika iesniegti 69 paziņojumi (2014. gadā — 25, 2015. gadā — 44). Vairāki paziņojumi attiecās uz azartspēļu nozari, savukārt citi, *inter alia*, uz autortiesībām digitālajā vidē, audiovizuālo mediju pakalpojumiem, ko sniedz pēc pieprasījuma, elektronisko tirdzniecību, elektronisko parakstu un citiem uzticamības pakalpojumiem.
- Par **metroloģijas** nozari tika iesniegti 67 paziņojumi (2014. gadā — 37, 2015. gadā — 30). Šie projekti attiecās uz dažādu veidu mērinstrumentiem, piemēram, gāzes, elektroenerģijas un siltumenerģijas skaitītājiem, taksometru skaitītājiem vai prizmas refraktometriem, un tajos bija paredzētas konkrētas prasības, kurām attiecīgajiem instrumentiem jāatbilst. Paziņojumus par gāzes, elektroenerģijas un siltumenerģijas skaitītājiem galvenokārt analizēja saskaņā ar Direktīvu 2004/22/EK par mērinstrumentiem³⁵. Līdz šim nebijuši projekti attiecās uz jaunām viedās uzskaites sistēmām, kurām arī piemēro Direktīvu 2004/22/EK un kuras ir diezgan sarežģītas, jo tehnoloģijas aspekti ir jāapvieno ar IT, sakaru, datu privātuma un drošības aspektiem.
- Par **ķīmikāliju** nozari Komisija saņēma 69 paziņojumus (2014. gadā — 33, 2015. gadā — 36). Vairums paziņojumu attiecās uz biocīdiem, mēslošanas līdzekļiem, augu aizsardzības līdzekļiem un produktiem, uz kuriem attiecas *REACH*, un tos galvenokārt izskatīja saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*)³⁶, Biocīdu regulu³⁷ un Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū³⁸.
- Par **vides nozari** Komisija izskatīja 86 paziņojumus (2014. gadā — 42, 2015. gadā — 44). Daži paziņotie projekti attiecās uz izlietoto iepakojumu un radīja problēmas gan saistībā ar atbilstību ES saskaņotajiem tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu³⁹ (piemēram, jautājumā par prasībām aizliegt vieglās plastmasas iepakojumu maisījumus), gan LESD 34., 35. un 36. pantam attiecībā uz nesaskaņotajiem aspektiem (piemēram, jautājumā par

Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18.–63. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1379/2013 par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1184/2006 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000 (OV L 354, 28.12.2013., 1.–21. lpp.).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīva 2004/22/EK par mērinstrumentiem (OV L 135, 30.4.2004., 1.–80. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1.–849. lpp.).

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1.–123. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1.–50. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (OV L 365, 31.12.1994., 10.–23. lpp.).

savstarpējās atzīšanas klauzulu vai valsts standartu izmantošanu attiecībā uz vienreizlietojamiem plastmasas maisiem vai vienreizlietojamām plastmasas krūzēm, glāzēm un šķīvjjiem).

Paziņošanas procedūra Komisijai ir ļāvusi arī iejaukties nozarēs, kurās saskaņošana bija paredzēta vai notika Eiropas Savienības līmenī, tādējādi liedzot dalībvalstīm ieviest atšķirīgus valsts līmeņa pasākumus. Saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 6. panta 3. un 4. punktu Komisija ir lūgusi ziņotājai dalībvalstij atlikt paziņoto tiesību aktu projektu pieņemšanu uz 12 mēnešiem no paziņošanas dienas šādās jomās: elektroniskie paraksti, elektroniska arhivēšana, elektroniski reģistrēta piegāde, elektroniskie laika reģistrēšanas un sertifikācijas pakalpojumi (paziņojumi 2013/584/B un 2013/585/B) un prasības attiecībā uz pienu un piena produktiem, saldējumu un pārtikas taukiem un eļļām (paziņojums 2015/169/CZ).

Tādējādi Vienotā tirgus pārredzamības direktīva palīdz izvairīties no vienotā tirgus sadrumstalotības tajās jomās, kurās ir paredzēta vai notiek saskaņošana, un tās mērķis ir nodrošināt uzņēmējiem tiesiskā regulējuma lielāku noteiktību un stabilitāti.

► Pozitīvie piemēri, kas demonstrē Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas ietekmi

- Komisija 2014. gadā sniedza sīki izstrādātu atzinumu par Itālijas paziņojumu par reģionālu logotipu, kas saistīja dažādu produktu izcelsmi ar to kvalitāti. Komisija apgalvoja, ka šis pasākums būtu pretrunā LESD 34. pantam, jo tas varēja mudināt patērētājus iegādāties valsts produktus, tādējādi kaitējot importa precēm. Pēc apspriešanās Itālijas iestādes novērsa šo šķērslī, atceļot atsauci uz paziņotajā projektā ietverto produktu izcelsmi.
- Ungārija 2014. gadā paziņoja par pasākuma projektu, kurā noteiktas pārbaudes, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji ir samaksājuši PVN par Ungārijā tirgotajiem vīna produktiem bez ģeogrāfiskās izcelsmes norādes. Par šīm pārbaudēm bija jāmaksā nodeva. Komisija sniedza sīki izstrādātu atzinumu, norādot, ka PVN pārbaudes nodevas maksājums ir pretrunā Regulai (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju⁴⁰. Pēc tam, kad Ungārijas iestādes pieņēma šo pasākumu, Komisija sāka izmeklēšanu, kas galu galā tika slēgta sakarā ar to, ka apstrīdētais pasākums no 2017. gada 31. jūlija zaudēja spēku (jo Ungārijas iestādes to nepagarināja). Tāpēc šī paziņošanas procedūra izrādījās noderīga, atklājot tirdzniecības šķērslī, kas galu galā ar izmeklēšanas palīdzību tika novērsts.
- Francijas iestādes 2015. gadā paziņoja Komisijai par pasākuma projektu, kurā nosaka logotipu, kas jāizmanto rūpniecības un amatniecības produktiem, kuri aizsargāti ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm. Komisija sniedza sīki izstrādātu atzinumu, pamatojoties uz to, ka, tāda logotipa noteikšanu, ko veido zila un sarkana kontūra ap sākumburtiem "IG" [*indication géographique* — ģeogrāfiskās izcelsmes norāde] kopā ar vārdu "FRANCIJA", saskaņā ar LESD 34. pantu var uzskatīt par pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību. Konkrētāk, Komisija uzskatīja, ka šis logotips, uzsverot attiecīgo produktu Francijas izcelsmi, pārsniegtu mērķi saistībā ar produkta konkrētās vietējās vai reģionālās izcelsmes autentificēšanu un tādēļ varētu mudināt patērētājus iegādāties produktus, uz kuriem ir šis logotips, izslēdzot citu dalībvalstu produktus.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671.–854. lpp.).

Francijas iestādes ņēma šos iebildumus vērā un grozīja logotipa projektu tādā veidā, kuru Komisija uzskatīja par pieņemamu.

- Francija 2015. gadā paziņoja par tehnisko noteikumu projektu, kurā izklāstīta to individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) paredzamā efektivitāte, ko izmanto, lai aizsargātu operatorus un darbiniekus no sintezētiem augu aizsardzības līdzekļiem, un ierosināja attiecīgus testus. Komisija sniedza sīki izstrādātu atzinumu, kurā paustas tās bažas par paziņotajā projektā ietvertu savstarpējās atzīšanas klauzulu. Saskaņā ar paziņoto projektu jebkādi citi līdzekļi varētu tikt izmantoti, lai pierādītu, ka komplekti atbilst veselības un drošības pamatprasībām, kas noteiktas Padomes Direktīvā 89/686/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem⁴¹ (IAL direktīva), ja šie līdzekļi garantē operatoriem un darbiniekiem tādu pašu aizsardzības līmeni kā Francijas projektā aprakstītajos testa nosacījumos un informācijas prasībās. Komisija uzskatīja, ka šis noteikums, kas praktiski padara paziņotā teksta testa nosacījumus un informācijas prasības par obligātiem, pārkāpj IAL direktīvas 4. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru *“dalībvalstis nedrīkst aizliegt, ierobežot vai kavēt individuālo aizsardzības līdzekļu vai individuālo aizsardzības līdzekļu komponentu laišanu tirgū, ja tie atbilst šīs direktīvas noteikumiem un uz tiem ir CE marķējums, kas liecina par to atbilstību visiem šīs direktīvas noteikumiem, ieskaitot II nodaļā noteiktās sertifikācijas procedūras”*. Francijas iestādes attiecīgi grozīja tekstu, tādējādi kļiedējot Komisijas paustās bažas.
- Apvienotā Karaliste 2014. gadā paziņoja par projektu, kurā paredzēts, ka autoceļu sakaru iekārtām jāatbilst Zemsprieguma direktīvai (ZSD)⁴², Radioiekārtu un telekomunikāciju termināla iekārtu direktīvai (RTTI)⁴³ un Elektromagnētiskās savietojamības direktīvai (EMS)⁴⁴, kā arī vairākiem brīvprātīgi saskaņotiem standartiem. Komisija sniedza sīki izstrādātu atzinumu, kurā atgādināja, ka gadījumā, ja uz produktiem attiecas konkrēti ES saskaņošanas tiesību akti, kuros paredzēta CE zīmes izmantošana (piemēram, ZSD, EMS, RTTI), tiem jāatbilst minētajiem tiesību aktiem un uz tiem neattiecas paziņotā projekta noteikumi, kas regulē tos pašus riskus. Lai viss paziņotais projekts atbilstu CE zīmes direktīvās paredzētajiem brīvprātīgi harmonizētajiem standartiem, Apvienotā Karaliste grozīja šo projektu, atceļot visas prasības.

► **Visbiežāk novērstie šķēršļi**

Viens no Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas mērķiem ir ļaut noteikt jomas, kurās atkārtoti rodas šķēršļi preču brīvai aprītei, informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas brīvībai un saskaņošanas vajadzību noteikšanai ar mērķi nodrošināt vienotā tirgus sekmīgāku darbību⁴⁵.

⁴¹ Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīva 89/686/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (OV L 399, 30.12.1989., 18.–38. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/35/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz tādu elektroiekārtu pieejamību tirgū, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās (OV L 96, 29.3.2014., 357.–374. lpp.).

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 9. marta Direktīva 1999/5/EK par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu (OV L 91, 7.4.1999., 10.–28. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/108/EK par to, kā tuvināt dalībvalstu tiesību aktus, kas attiecas uz elektromagnētisko savietojamību, un par Direktīvas 89/336/EEK atcelšanu (OV L 390, 31.12.2004., 24.–37. lpp.).

⁴⁵ Sk. Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 15. apsvērumu.

Šajā sakarā analīzes periodā Komisija konstatēja paziņotajos tiesību aktu projektos vairākus atkārtotus šķēršļus, no kuriem visbūtiskākie ir uzskaitīti turpmāk.

Savstarpējās atzīšanas klauzulas

Komisija bieži reaģēja uz paziņojumiem par tehnisko noteikumu projektiem, kuros savstarpējās atzīšanas klauzula nebija iekļauta vai nebija izstrādāta saskaņā ar standartu, kas noteikts dokumentā “*Interpretative Communication on facilitating the access of products to the markets of other Member States: the practical application of mutual recognition*” (2003/C 265/02). Dažas dalībvalstis pamatoja savstarpējās atzīšanas klauzulas neiekļaušanu savos projektos ar to, ka pamata tiesību aktos ir iekļauta vispārēja savstarpējās atzīšanas klauzula. Minētajos gadījumos, lai nodrošinātu uzņēmējiem vajadzīgo juridisko noteiktību, Komisija tomēr ieteica ziņotājām dalībvalstīm iekļaut paziņotajos projektos tiešu atsauci uz pamata tiesību aktos ietvertu savstarpējās atzīšanas klauzulu.

Nepareiza tiesību aktu sagatavošanas metode — ES regulu noteikumu atkārtojums

Viens no jautājumiem, kurus Komisija visbiežāk aplūkoja sīki izstrādātajos atzinumos, kas izdoti, pamatojoties uz ES pārtikas higiēnas jomā piemērojamiem noteikumiem, bija prakse, atbilstīgi kurai paziņotajos tehnisko noteikumu projektos tika atkārtoti — bieži vien daļēji un nepilnīgi — noteikumi, kas paredzēti spēkā esošajās ES regulās. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību regula ir vispārpiemērojama, uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs (LESD 288. pants). Tādējādi dalībvalstis nedrīkst paredzēt noteikumus tajā jomā, kuru reglamentē tieši piemērojami ES tiesību akti (pat identiskus), jo tie varētu traucēt pareizi piemērot ES tiesību aktus un radīt neskaidrību par to, kā pilnīgi piemērot attiecīgos ES tiesību aktus.

Nepareiza pārtikas higiēnas regulās paredzēto atbrīvojumu īstenošana

Vairāki potenciālie pārkāpumi ir konstatēti arī attiecībā uz to, kā ziņotājas dalībvalstis īsteno izņēmumus un elastīguma klauzulas, kas ietverti attiecīgajās trijās regulās (piemēram, 1. panta 3. un 5. punktā un 10. panta 3. punktā Regulā (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku). Dalībvalstis nepareizi īstenoja vai pārsniedza to, ko pieļauj šie izņēmumi.

Nepamatoti šķēršļi saistībā ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem

Informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā Komisija konstatēja pastāvīgas problēmas paziņotajos projektos par azartspēlēm. Tādēļ tika sniegti 14 sīki izstrādāti atzinumi (2014. gadā — 6, 2015. gadā — 8), kuru galvenie apsvērumi attiecās uz nepamatotiem vai nesamērīgiem ierobežojumiem attiecībā uz pakalpojumu brīvu sniegšanu un brīvību veikt uzņēmējdarbību saskaņā ar LESD 49. un 56. pantu. Piemēram, Komisija izteica piezīmes par nosacījumiem, ar kādiem piešķir monopolu un licences azartspēļu organizatoriem, uzņēmējdarbības veikšanas prasībām attiecīgajā pakalpojumu sniedzēja vai tā IKT infrastruktūras dalībvalstī vai tīmekļa vietņu bloķēšanu.

Citi jautājumi, kas atkārtos sīki izstrādātajos atzinumos par azartspēlēm, attiecās uz atbilstību Datu aizsardzības direktīvai 95/46/EK, ierobežojumiem attiecībā uz preču brīvu apriti (LESD 34., 35. un 36. pants) un ar produktiem saistīto sekundāro tiesību aktu — piemēram, Regulas (EK) Nr. 765/2008 par produktu tirdzniecību, akreditāciju un tirgus uzraudzību, Mašīnu direktīvas 2006/42/EK, Direktīvas 1999/5/EK par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām, Direktīvas 2014/30/ES par elektromagnētisko savietojamību un Zemsprieguma direktīvas 2014/35/ES — pārkāpumiem. Piemēram,

Komisija pauda bažas par *CE* zīmes pieprasīšanu, atbilstības novērtēšanas struktūru veikto novērtēšanu vai ārvalstu atbilstības novērtēšanas struktūru neatzīšanu.

Standarti — to obligātuma nodrošināšana un papildu testēšanas metožu paredzēšana

Vēl viens bieži sastopams jautājums ir prakse, atbilstīgi kurai ar valsts tiesību aktiem vēlas nodrošināt, ka brīvprātīgi saskaņotie Eiropas standarti kļūst obligāti, iekļaujot tos minētajos tiesību aktos.

Šajā kontekstā saskaņā ar jaunās pieejas direktīvām tikai saskaņošanas direktīvās uzskaitītās “*pamatprasības*” ir obligātas. Saskaņotie Eiropas standarti ir viens no veidiem, kā nodrošināt pieņemumu par atbilstību obligātajām pamatprasībām, un tādējādi tiem joprojām vajadzētu būt brīvprātīgiem.

Šī dalībvalstu prakse varētu radīt šķēršļus tirdzniecībai iekšējā tirgū, tā kā produktus, kas atbilst jaunās pieejas direktīvu pamatprasībām, nevis saskaņotajiem Eiropas standartiem, nevarēja laist brīvā apgrozībā attiecīgajā dalībvalstī.

Turklāt dažas dalībvalstis plānoja izstrādāt un noteikt (nestandardizētas) testēšanas metodes papildus tām, kas paredzētas saskaņotos standartos, lai gan dalībvalstis nevar noteikt valsts papildu metodes, ņemot vērā EST judikatūru, kā arī ES primāros un sekundāros tiesību aktus. Tāpēc valsts (pat brīvprātīgas) procedūras, kas saistītas ar saskaņotos standartos nesaskaņotu parametru verificāciju/testēšanu, nav atļautas.

Visas iepriekš minētās izplatītās prakses ir apspriestas ar dalībvalstīm Tehnisko noteikumu pastāvīgajā komitejā, kas tiekas divreiz gadā. Turklāt šīs izplatītās prakses tiks apspriestas ar dalībvalstīm arī divpusējās sanāksmēs par atbilstību.

► **Atsauksmes**

Vienotā tirgus pārredzamības direktīvā paredzēts, ka oficiāla un strukturēta informācijas apmaiņa dalībvalstu un Komisijas starpā, kā arī dalībvalstu starpā notiek, novērtējot paziņotos projektus. Par šīs informācijas apmaiņas intensitāti liecina lielais to atsauksmju skaits, ko Komisija un dalībvalstis nosūta par paziņojumiem, kā arī ziņotāju dalībvalstu atbildes un turpmākā ziņojumu apmaiņa. Minētā informācijas apmaiņa dod dalībvalstīm arī iespēju pārliecināties par paziņoto projektu atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktiem. Ja nepieciešams, lai precizētu neatrisinātos jautājumus, Komisijas dienesti rīko sanāksmes ar dalībvalstu pārstāvjiem arī ekspertu līmenī. Lai precizētu paziņoto tehnisko noteikumu darbības jomu, Komisija var arī nosūtīt dalībvalstīm papildu informācijas pieprasījumus.

Šā dialoga intensitāte ir vērojama nākamajā tabulā, kur norādīts katras dalībvalsts paziņojumu skaits katrā attiecīgā perioda gadā, kā arī to piezīmju un sīki izstrādāto atzinumu skaits, kurus Komisija sniegusi attiecībā uz minētajiem paziņojumiem⁴⁶.

⁴⁶ Šajā tabulā ir izmantota citāda metodoloģija nekā pārējā ziņojumā, lai aprēķinātu Komisijas sniegto sīki izstrādāto atzinumu un piezīmju skaitu. Pārējā ziņojumā minēti sīki izstrādātie atzinumi un piezīmes, kas sniegti attiecīgajā periodā (2014. un 2015. gadā), savukārt tabulā minēti sīki izstrādātie atzinumi un piezīmes, kas sniegti attiecībā uz paziņojumiem, kuri veikti 2014. un 2015. gadā. Tāpēc tabulā iekļauti sīki izstrādātie atzinumi un piezīmes, kas sniegti 2016. gada sākumā par paziņojumiem, kuri veikti 2015. gada beigās. Līdzīgā kārtā tabulā nav iekļauti sīki izstrādātie atzinumi un piezīmes, kas sniegti 2014. gada sākumā par paziņojumiem, kuri veikti 2013. gada beigās.

Dalībvalstis	2014			2015		
	Paziņojumi	Piezīmes	Atzinumi	Paziņojumi	Piezīmes	Atzinumi
Apvienotā Karaliste	64	9	4	79	10	4
Austrija	38	10	2	43	14	1
Beļģija	20	3	2	20	1	2
Bulgārija	6	0	1	13	1	4
Čehijas Republika	26	4	0	37	11	6
Dānija	29	6	3	39	5	4
Francija	49	15	5	69	8	15
Grieķija	7	3	0	8	3	3
Horvātija	10	2	1	4	2	0
Igaunija	18	9	0	17	3	2
Itālija	29	7	4	20	2	4
Īrija	6	2	1	2	0	1
Kipra	14	5	2	3	1	0
Latvija	15	2	2	21	3	2
Lietuva	4	3	7	8	1	9
Luksemburga	2	0	0	1	0	0
Malta	5	3	1	1	1	0
Nīderlande	59	11	0	44	5	2
Polija	25	3	3	36	8	2
Portugāle	7	4	2	22	4	3
Rumānija	24	11	3	17	9	2
Slovākija	23	7	2	35	9	2
Slovēnija	8	1	2	6	1	1
Somija	34	2	1	37	13	2
Spānija	21	9	3	30	8	4
Ungārija	24	10	5	22	5	3
Vācija	50	6	5	61	7	4
Zviedrija	38	6	1	32	6	0
Kopā	655	153	62	727	141	82

Attiecīgajā periodā Komisija sniedza 141 (2014. gadā — 60, 2015. gadā — 81) sīki izstrādātu atzinumu, kas atbilst 10,2 % no pārskata periodā dalībvalstu paziņoto projektu kopskaita. Šis rādītājs liecina, ka, salīdzinot ar diviem iepriekšējiem gadiem, Komisijas sniegto sīki izstrādāto atzinumu skaits ir samazinājies par 10 %. Savukārt dalībvalstis sniedza 131 (2014. gadā — 64, 2015. gadā — 67) sīki izstrādātu atzinumu, kas ir mazāk nekā iepriekšējos divos gados (157 sīki izstrādāti atzinumi). No 589 piezīmēm, kas izteiktas pārskata periodā (iepriekšējo divu gadu laikā bija izteiktas 634 piezīmes), 352 piezīmes izteica Komisija (2014. gadā — 161, 2015. gadā — 191) un 237 piezīmes — dalībvalstis (2014. gadā — 112 piezīmes, saistībā ar 2015. gada paziņojumiem — 125 piezīmes) (sk. 2.4. un 2.6. pielikumu).

Nākamajā tabulā norādīts to atsauksmju (piezīmju un sīki izstrādāto atzinumu) skaits, ko pārskata periodā sniegusi katra dalībvalsts. Tabulā norādītie skaitļi sniedz zināmas norādes par dalībvalstu līdzdalību dialogā, ko ierosināja konkrēts paziņojums un to atsevišķo dalībvalstu konkrētās intereses, kuru atsauksmes ir vairāk vērstas uz konkrētām nozarēm.

Austrija, Francija, Vācija, Itālija, Polija, Spānija un Apvienotā Karaliste ir vienas no aktīvākajām dalībvalstīm. Atsauksmju analīze, ņemot vērā dalībvalsti un nozari, atklāj to, ka Austriju, Franciju, Itāliju, Slovākiju un Spāniju īpaši interesē lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas produktu nozare, Vāciju — telekomunikāciju nozare, Poliju — mehānikas nozare un Maltu — mājsaimniecības ierīču un brīvā laika pavadīšanas aprīkojuma nozare (galvenokārt saistībā ar spēļu automātiem).

	Būvniecība	Lauksaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas produkti	Transports	Enerģija, minerāli, kokmateriāli	Telekomunikācija	Mehānika	98/48/EK pakalpojumi	Vide	Mājsaimniecības ierīces un brīvā laika pavadīšanas aprīkojums	Farmācijas produkti un kosmētikas līdzekļi	Ķīmiskājas	Preces un dažādi produkti	Veselība, medicīniskā aparātūra
Apvienotā Karaliste	2	4	0	1	0	1	0	4	0	1	2	6	0
Austrija	2	10	1	1	0	5	1	3	3	2	2	1	0
Beļģija	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulgārija	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0
Čehijas Republika	0	8	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Dānija	0	4	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Francija	3	9	0	3	0	4	1	1	0	1	1	2	0
Griekija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Horvātija	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Igaunija	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Itālija	0	11	2	0	2	1	0	1	0	0	2	6	0
Īrija	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Lietuva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Malta	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	0	0	0
Nīderlande	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Polija	6	5	1	0	0	10	0	2	0	0	3	8	0
Portugāle	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0
Rumānija	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0
Slovākija	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Slovēnija	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Somija	0	2	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Spānija	3	25	0	1	0	0	0	1	0	0	0	7	0
Ungārija	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0
Vācija	4	4	1	0	35	2	0	0	0	8	0	2	0
Zviedrija	1	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0

Tā kā ir iespēja piekļūt visiem paziņojumiem un dialogu laikā nosūtītajiem ziņojumiem, dalībvalstis var izmantot Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu kā salīdzinošās novērtēšanas rīku. Tas ļauj dalībvalstīm izmantot partneru idejas, lai atrisinātu kopējas problēmas attiecībā uz tehniskajiem noteikumiem un noteiktu, kad tehnisko noteikumu projekts varētu būt pretrunā ES tiesību aktiem.

Komisija trijos gadījumos lūdza iesaistītās dalībvalstis atlikt paziņoto noteikumu pieņemšanu uz vienu gadu no to saņemšanas dienas, jo attiecīgajā jomā notika Eiropas Savienības saskaņošanas darbs (sk. 2.5. pielikumu).

1.6. Steidzamības procedūras izmantošana

No visiem 1382 paziņojumiem dalībvalstis 76 (2014. gadā — 40, 2015. gadā — 36) gadījumos lūdza paziņotos projektus izskatīt steidzamā kārtā. Komisija apstiprināja stingros

nosacījumus, kas paredzēti Vienotā tirgus pārredzamības direktīvā attiecībā uz piemērojamo steidzamības procedūru, proti, to, ka jābūt nozīmīgiem un neparedzamiem apstākļiem, kas jo īpaši skar veselības aizsardzību un drošību. Līdz ar to lūgumu par steidzamības procedūras izmantošanu noraidīja gadījumos, kad pamatojums nebija pietiekams vai tā pamatā bija vienīgi ekonomiski apsvērumi vai valsts administratīvajā līmenī aizkavējusies procedūra, kā arī gadījumos, kad netika pierādīti neparedzami apstākļi. Steidzamības procedūras izmantošana tika atzīta par pamatotu 60 (2014. gadā — 29, 2015. gadā — 31) gadījumos, jo īpaši attiecībā uz psihotropām vielām, narkotiku kontroli, zālēm, terorisma apkarošanu, šaujammieročiem, pesticīdiem, bišu infekciju, veselībai kaitīgu produktu aizliegšanu un pirotehniku (sk. 2.7. pielikumu).

1.7. “Fiskālu vai finansiālu stimulojošu pasākumu” paziņošana

Saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu dalībvalstīm jāpaziņo par fiskāliem un finansiāliem stimuliem, t. i., tehniskajiem noteikumiem, kas saistīti ar fiskāliem vai finansiāliem pasākumiem, kuri ietekmē preču vai pakalpojumu patēriņu, veicinot atbilstību šādiem tehniskiem parametriem. Šādi tehniskie noteikumi ir īpaši ar to, ka netiek piemērots bezdarbības periods.

Dalībvalstis 2014.–2015. gadā kā “fiskālus vai finansiālus pasākumus” iesniedza 70 (2014. gadā — 35, 2015. gadā — 35) noteikumu projektus. Komisija ievēroja, ka bieži vien valstu tiesību aktus nepareizi klasificē kā “fiskālu vai finansiālu pasākumu” Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas izpratnē, lai gan tajos ir noteikti kādi fiskāli vai finansiāli pasākumi, taču nav paredzēts šādu tehnisko noteikumu ievērošanas stimulants. Lai palīdzētu dalībvalstīm pareizi klasificēt šos tehniskos noteikumus, Komisija sagatavoja tām Pamatnostādnes par “fiskālu vai finansiālu pasākumu” definēšanu un paziņošanu, piemērojot Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu.

1.8. Turpmākie pasākumi pēc Komisijas atsauksmēm

Saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 6. panta 2. punktu dalībvalstīm jāziņo par pasākumiem, ko tās paredz veikt, atbildot uz sīki izstrādātu atzinumu.

Dalībvalstu atbilžu īpatsvars attiecībā pret Komisijas sniegtajiem sīki izstrādātajiem atzinumiem 2014.–2015. gadā bija apmierinošs, taču turpmāk varētu tikt uzlabots (vidēji 79 % visā pārskata periodā). Pilnīgi apmierinošo atbilžu skaits atbilda iepriekšējiem diviem gadiem (vidēji 56 % 2014.–2015. gadā salīdzinājumā ar 54 % 2012.–2013. gadā) (sk. 2.8. pielikumu).

Attiecīgajā periodā dalībvalstis atsauca 43 tehnisko noteikumu projektus. 12 gadījumos (2014. gadā — 7, 2015. gadā — 5) šos projektus atsauca pēc tam, kad Komisija bija sniegusi atsauksmes (sīki izstrādātu atzinumu vai piezīmes). Daži no šo atsauksmju iemesliem, *inter alia*, ir šādi: ziņotāja dalībvalsts tehnisko noteikumu projektā izdara būtiskus grozījumus, kuru dēļ jāsniedz jauns paziņojums (Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 5. panta 1. punkts), vai valsts iestādes vienkārši pieņem lēmumu neturpināt darbu šā tehnisko noteikumu projekta pieņemšanā.

Par citiem iesniegtajiem tehnisko noteikumu projektiem joprojām notiek dialogs.

1.9. Turpmākie pasākumi pēc paziņošanas procedūras

Visos pārējos gadījumos, kad paziņošanas procedūrā neizdevās pilnīgi novērst iespējamās ES iekšējā tirgus tiesību aktu pārkāpumus, Komisija veica papildu izmeklēšanu, pēc kuras atsevišķos gadījumos tika sākts pirmspārkāpuma dialogs ar dalībvalstīm (tā dēvētā *EU Pilot* lieta) vai pienākumu neizpildes procedūra (LESD 258. pants) par, piemēram, cukura daudzumu džemā un marmelādē un rezervētā nosaukuma “marmelāde” lietošanu,

neapstrādātu olīveļļu, vīna un stipro alkoholisko dzērienu piegādes ķēdes kvalitāti un pārredzamību, liellopu gaļas marķēšanu saistībā ar reģionālās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, tiešsaistes azartspēlēm, degvielas kvalitāti, gāzes iekārtām, ceļa barjeru drošumu, kā arī iepakojumu un izlietoto iepakojumu.

Attiecīgajā periodā Komisija sāka arī *EU Pilot* lietas un, vajadzības gadījumā, pienākumu neizpildes procedūras saistībā ar, *inter alia*, Vienotā tirgus pārredzamības direktīvā paredzēto pienākumu neizpildi. Visos šajos gadījumos Komisija vērsa valsts iestāžu uzmanību uz to pienākumu paziņot un ievērot bezdarbības laikposmu, kas paredzēts Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas 6. panta 2. punktā. Komisija atgādināja, ka EST ir atzinusi, ka tehnisko noteikumu pieņemšana, pārkāpjot “*paziņošanas pienākumu, tiek uzskatīta par būtisku procedūras pārkāpumu, kas liedz attiecīgos tehniskos noteikumus piemērot privātpersonām*”. Tādējādi privātpersonas var vērsties valsts tiesās, kurām “*ir pienākums noraidīt tādu valsts tehnisko noteikumu piemērošanu, par kuriem nav paziņots saskaņā ar direktīvu*” (lieta C-194/94 *CIA Security International*, 44., 48. un 54. punkts, lieta C-226/97 *Lemmens*, 33. punkts, lieta C-303/04 *Lidl Italia*, 23. un 24. punkts).

1.10. Strukturēta viedokļu apmaiņa ar dalībvalstīm

Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas komitejas regulārās sanāksmes deva iespēju apmainīties ar viedokļiem gan par vispārējas nozīmes jautājumiem, gan par konkrētiem paziņošanas procedūras aspektiem.

Apspriedes par tehniskajiem noteikumiem jo īpaši attiecās uz Vienotā tirgus pārredzamības direktīvā paredzēto steidzamības procedūru, piekļuvi Komisijas dokumentiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem⁴⁷ un konfidenciāliem paziņojumiem, dalībvalstu pienākumu iesniegt Komisijai paziņoto tehnisko noteikumu galīgo versiju, kā arī EST judikatūras attīstību saistībā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu.

Pamatojoties uz dalībvalstu pieprasījumiem un Komisijas iniciatīvu sniegt paskaidrojumus par dažiem izplatītākajiem šķēršļiem vai jauniem tiesību aktiem, Komisija informēja par Šveices paziņošanas procedūru un EEZ paziņojumiem, tehniskajiem noteikumiem psihoaktīvo vielu jomā, priekšlikumu regulai par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū, saikni starp *REACH* un Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu, jautājumiem saistībā ar translācijas atbrīvošanu no Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas piemērošanas, savstarpējās atzīšanas klauzulu un LESD 34., 35. un 36. pantu, Degvielas kvalitātes direktīvu⁴⁸, pārtikas higiēnas tiesību aktu kopumu⁴⁹,

⁴⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43.–48. lpp.).

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/30/EK, ar ko groza Direktīvu 98/70/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un ievieš mehānismu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai, groza Padomes Direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz tās degvielas specifikācijām, kuru lieto iekšējo ūdensceļu kuģos, un atceļ Direktīvu 93/12/EEK (OV L 140, 5.6.2009., 88.–113. lpp.).

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1.–54. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku (OV L 139, 30.4.2004., 55.–205. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu (OV L 139, 30.4.2004., 206.–320. lpp.).

Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvu⁵⁰, kā arī Regulā (ES) Nr. 1169/2011⁵¹ paredzēto paziņošanas procedūru.

Atsevišķas dalībvalstis iepazīstināja ar savu paraugpraksi Vienotā tirgus pārredzamības direktīvā paredzēto paziņojumu jomā.

Vairākās dalībvalstīs tika organizēti arī semināri, nodrošinot Komisijas un paziņošanas procedūrā iesaistīto valsts iestāžu tiešu dialogu un dodot iespēju šīm valsts iestādēm iepazīties ar paziņošanas procedūras tehniskajiem elementiem.

Komisija ir iekļāvusi izklāstus par Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas piemērošanu tādu ar dalībvalstīm rīkoto atbilstības dialoga sanāksmju programmās, kuras organizētas saskaņā ar vienotā tirgus stratēģijā noteiktajām saistībām.

1.11. Pieprasījumi piekļūt saskaņā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu pieņemtajiem dokumentiem

Komisija 2014.–2015. gadā saņēma 236 (2014. gadā — 98, 2015. gadā — 138) pieprasījumus piekļūt Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas ietvaros pieņemtajiem dokumentiem. Vairums pieprasījumu attiecās uz Komisijas sniegtajiem sīki izstrādātajiem atzinumiem un piezīmēm. Piekļuvi prasītajiem dokumentiem piešķīra 68 gadījumos. Pārējos gadījumos piekļuvi dokumentiem noraidīja vai daļēji noraidīja, kamēr turpinājās dialogs ar dalībvalstīm iespējamā tirdzniecības šķēršļa likvidēšanai.

1.12. Pārredzamība

Pārredzamība ir būtiska paziņošanas procedūras iezīme. *TRIS* publiskā tīmekļa vietne ir logs, kas nodrošina to, ka ieinteresētās personas ir pastāvīgi informētas par visiem dalībvalstu gatavotajiem tehnisko noteikumu projektiem un ka ar jaunās 1.3. punktā minētās dokumentu iesniegšanas funkcijas palīdzību starp ieinteresētajām personām un Komisijas dienestiem notiek dialogs.

TRIS publiskās tīmekļa vietnes panākumus apstiprina šādi skaitļi:

- *TRIS* adresātu sarakstā 2015. gada beigās bija 5196 abonenti, proti, divu gadu pārskata periodā par 17 % vairāk nekā 2013. gadā, kad bija 4441 abonents;
- attiecīgajā periodā, izmantojot *TRIS* publisko tīmekļa vietni, ir veikti 244 736 meklējumi, proti, par 38 % vairāk nekā 2012.–2013. gadā, kad tika veikti 177 147 meklējumi;
- turklāt lietotāju piekļuve ziņojumiem ir palielinājusies no 869 791 reizes 2013. gadā līdz 1 203 299 reizēm 2015. gada beigās, proti, konkrētais pieaugums ir 38 %.

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (OV L 365, 31.12.1994., 10.–23. lpp.).

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 304, 22.11.2011., 18.–63. lpp.).

3. SECINĀJUMS

Laikposmā no 2014. līdz 2015. gadam no jauna tika apstiprināta procedūras lietderība saistībā ar pārredzamību, administratīvo sadarbību un tehnisko šķēršļu novēršanu iekšējā tirgū.

Paziņošanas procedūras preventīvā un tīkla pieeja ir samazinājusi risku, ka valstu normatīvās darbības varētu veikt, radot tehniskus šķēršļus preču brīvai aprītei iekšējā tirgū, kas strauji attīstās, bet vēl nav atklājis visu savu potenciālu.

Procedūras piemērošanā vēl daudz kas ir uzlabojams, proti, jāuzlabo atsevišķu dalībvalstu sniegto paziņojumu skaits un tas, kā dalībvalstis pilda paziņošanas pienākumus. Lielāks paziņojumu skaits un dalībvalstu aktīvāka līdzdalība procedūrā varētu palīdzēt novērst jaunus tehniskus šķēršļus un atklāt sistēmiskus aspektus katrā dalībvalstī un visā ES. Tas palīdzētu uzturēt dialogu ar Komisiju un sekmētu piemērotāku un efektīvāku pieeju ES iekšējās tirdzniecības šķēršļiem.

Lielais pārskata periodā pieņemto sīki izstrādāto atzinumu un piezīmju skaits liecina, ka palielinās preču iekšējā tirgus sadrumstalošanas risks. Attiecīgās dalībvalstis caurmērā atbildēja uz 79 % Komisijas sniegto sīki izstrādāto atzinumu, un pēc tam notika dialogi ar mērķi likvidēt jebkādu neatbilstību ES tiesību aktiem, tādējādi novēršot pārkāpuma procedūras.

Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas nozīmi pierāda ieinteresēto personu lielā interese par paziņošanas procedūru, kā tas norādīts, *inter alia*, REFIT platformas atzinumā par direktīvu⁵². Šo pieaugošo interesi atspoguļo centieni uzlabot TRIS publiskās tīmekļa vietnes pārredzamību un efektivitāti.

Ir apstiprināts, ka paziņošanas procedūra rada arī iespēju noteikt jomas, kurās varētu būt iespējama saskaņošana ES līmenī.

Piemērojot Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu, Komisija saglabā modrību attiecībā uz labāka regulējuma principu un nepieciešamību nodrošināt labvēlīgu vidi Eiropas ekonomikas konkurētspējai. Tāpēc paziņotie projekti aizvien ir pieejami elektroniskā veidā bez maksas visās ES oficiālajās valodās, tādējādi dodot uzņēmējiem un citām ieinteresētajām personām iespēju sniegt par tiem piezīmes.

Tiks veikti turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu uzņēmējiem skaidru tiesisko pamatu ar mērķi palielināt Eiropas uzņēmumu konkurētspēju ES un ārpus tās, ņemot vērā saikni starp paziņošanas procedūru un Nolīgumā par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā noteikto procedūru saistībā ar Pasaules Tirdzniecības organizāciju (PTO). Lai pilnīgi sasniegtu Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas mērķus, būtiska nozīme ir tās turpmākas piemērošanas veicināšanai un stingrākai īstenošanai, kā arī spēcīgākai saiknei ar turpmāko pasākumu politiku un likumdošanas darbībām.

⁵² https://ec.europa.eu/info/files/refit-platform-recommendations-internal-market-xii6a-single-market-transparency-directive_en.